МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА

Навчально-науковий інститут мистецтв

Кафедра сценічного мистецтва і хореографії

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«АВТЕНТИЧНИЙ ТАНЕЦЬ ПРИКАРПАТТЯ У ТРАДИЦІЙНІЙ КУЛЬТУРІ УКРАЇНИ»

Другого (магістерського) рівня вищої освіти
за спеціальністю В6 Перформативні мистецтва
спеціалізації В6.03 Хореографічне мистецтво
галузі знань В Культура, мистецтво та гуманітарні науки
Освітня кваліфікація: магістр перформативних мистецтв
за спеціалізацією (Хореографічне мистецтво)
Форма здобуття освіти – денна

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 01 від «26» серпня 2026 р.

м. Івано-Франківськ - 2026

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Компетентності
5. Результати навчання
6. Організація навчання курсу
7. Система оцінювання курсу
8. Політика курсу
9. Рекомендована література

Розробник:

Розгоній Наталія Михайлівна – доцент кафедри сценічного мистецтва і хореографії навчально-наукового інституту мистецтв.

Затверджено на засіданні кафедри протокол № 01 від «26» серпня 2026р.

Завідувач кафедри
сценічного мистецтва і хореографії,
доцент, кандидат мистецтвознавства: Надія КУКУРУЗА

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Автентичний танець Прикарпаття у традиційній культурі України
Викладач	Розгоній Наталія Михайлівна
Контактний телефон викладача	+380679087588
E-mail викладача	nataliia.rozghonii@cnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 год.
Статус дисципліни	вибіркова
Посилання на сайт дистанційного навчання	
Консультації	Зручний для здобувачів час за узгодженням з викладачем.

2. Анотація до навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна «Автентичний танець Прикарпаття у традиційній культурі України» спрямована на поглиблене вивчення танцю як важливого компонента традиційної культури українського народу, його історико-культурних, регіональних, обрядових, соціальних та художніх особливостей. Курс формує цілісне розуміння автентичного танцю як носія культурної пам’яті, традиційних цінностей, світоглядних уявлень і локальної ідентичності.

У межах дисципліни розглядаються особливості традиційної танцювальної культури різних історико-етнографічних регіонів України, зокрема етнографічних груп Прикарпаття. Особлива увага приділяється локальній манері виконання, традиційній лексиці, композиційній структурі, музично-ритмічній організації, пластичній своєрідності, взаємодії танцю з обрядом і звичаєм.

Здобувачі опановують методи дослідження, фіксації, аналізу та реконструкції автентичного танцювального матеріалу, працюють із фольклорними, етнографічними, архівними та польовими джерелами. Розглядаються проблеми збереження традиційної хореографічної спадщини, трансформації фольклорного танцю в сценічному мистецтві та межі між автентичним виконанням, реконструкцією і сценічною інтерпретацією.

Практична складова дисципліни передбачає опрацювання зразків традиційної хореографії, відтворення характерних виконавських особливостей регіонів України, аналіз відео- та польових матеріалів, а також розроблення авторських дослідницьких і творчих проєктів на основі автентичних джерел.

Дисципліна сприяє формуванню дослідницької культури, професійної виконавської майстерності, навичок реконструкції та інтерпретації традиційної

хореографії, а також відповідального ставлення до збереження й актуалізації нематеріальної культурної спадщини України.

3. Мета та цілі навчальної дисципліни

Метою дисципліни є формування у здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти системного розуміння автентичного танцю як складової традиційної культури України, розвиток здатності досліджувати, аналізувати, фіксувати, реконструювати та професійно інтерпретувати зразки традиційної хореографії з урахуванням їх регіональної, етнокультурної, обрядової та виконавської специфіки, а також усвідомлення ролі автентичного танцю у збереженні та актуалізації нематеріальної культурної спадщини України.

Цілі навчальної дисципліни

Основними цілями дисципліни є:

- сформувати цілісне уявлення про автентичний танець як феномен традиційної культури та носій культурної пам'яті;
- поглибити знання про історико-етнографічні регіони України та особливості їх традиційної танцювальної культури;
- визначити взаємозв'язок танцю з календарними, родинними та громадськими обрядами, звичаями й традиціями;
- сформувати навички аналізу лексики, композиції, музично-ритмічної структури, пластики та манери виконання традиційного танцю;
- розвинути здатність виявляти локальну та регіональну специфіку української традиційної хореографії;
- опанувати основні методи пошуку, збору, фіксації, систематизації та аналізу фольклорно-хореографічного матеріалу;
- сформувати навички роботи з етнографічними, архівними, фольклорними, відео- та польовими джерелами;
- розвинути практичні вміння відтворення характерних особливостей традиційної манери виконання;
- сформувати здатність здійснювати реконструкцію автентичного танцювального матеріалу на основі достовірних джерел;
- розмежовувати поняття автентичного виконання, реконструкції, фольклорної стилізації та сценічної інтерпретації;
- розвинути вміння творчо використовувати автентичний матеріал у сучасній хореографічній практиці без втрати його етнокультурної специфіки;
- сформувати відповідальне ставлення до збереження, популяризації та передачі традиційної хореографічної спадщини наступним поколінням.

4. Програмні компетентності та результати навчання.

Загальні компетентності:

ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних і творчих ситуаціях.

ЗК2. Здатність генерувати нові ідеї та приймати нестандартні рішення у професійній діяльності.

ЗК3. Здатність здійснювати пошук, аналіз і критичне опрацювання інформації з різних джерел.

ЗК4. Здатність до самостійної роботи та професійного саморозвитку.

Спеціальні компетентності:
СК1. Здатність аналізувати художні явища українського хореографічного мистецтва.
СК2. Здатність здійснювати комплексний аналіз українського народного та народно-сценічного танцю.
СК3. Здатність досліджувати, зберігати та використовувати традиційну хореографічну культуру України.
СК4. Здатність визначати регіональні, жанрові, лексичні та стилістичні особливості українського народного танцю.
СК5. Здатність здійснювати фіксацію, реконструкцію та сценічну інтерпретацію хореографічного фольклорного матеріалу.
СК6. Здатність використовувати український народно-хореографічний матеріал у балетмейстерській творчості.
Результати навчання:
ПРН1. Організовувати пошук, самостійний відбір, якісну обробку інформації з різних джерел для провадження педагогічної, адміністративно-управлінської, балетмейстерської, науково-дослідної діяльності в сфері хореографії.
ПРН2.Адаптуватися та діяти в новій ситуації, пов'язаній з роботою за фахом, генерувати нові ідеї задля вирішення проблемних ситуацій.
ПРН3.Організовувати колективну діяльність задля реалізації планів, проектів.
ПРН6. Виявляти тенденції та перспективи розвитку хореографічної культури у процесі аналітичного осмислення подій та фактів минулого та сучасності.
ПРН7.Виявляти дослідницькі, балетмейстерські, організаційні, педагогічні проблеми у процесі фахової діяльності, причини їх виникнення, розробляти програми їх вирішення.
ПРН8. Застосовувати методологію наукових досліджень у процесі аналізу феноменів хореографічної культури.
ПРН9.Володіти навичками художньо-критичного осмислення явищ хореографічної культури сучасності в контексті загально-мистецького поступу.
ПРН12.Сприяти різнобічному розвитку здобувачів освіти, використовуючи мистецько-педагогічний потенціал хореографічного мистецтва.
ПРН19.Презентувати власні мистецькі, педагогічні та наукові досягнення, використовуючи різноманітні комунікаційні технології.
ПРН20.Популяризувати хореографічне мистецтво у процесі різноаспектної художньо-просвітницької діяльності.

5.Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни	
Вид заняття	Загальна кількість годин
Лекції	20
семінарські заняття / практичні / лабораторні	10
самостійна робота	60
Індивідуальні заняття	-

Ознаки навчальної дисципліни			
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / Вибірковий
1	В6 Перформативні мистецтва В6.03 Хореографічне мистецтво	1	Вибірковий

Тематика навчальної дисципліни			
ТЕМА	Кількість годин		
	Лекції	Практичні заняття	Сам.роб.
Тема1. Автентичний танець як феномен традиційної культури України. Поняття «автентичність», «традиція», «фольклор», «народна хореографія». Функції танцю в традиційному суспільстві.	1		
Тема 2. Історико-культурні джерела української традиційної хореографії. Формування та розвиток танцювальних традицій українців. Взаємозв'язок хореографії з історією, побутом і світоглядом народу.	2		5
Тема 3. Танець в обрядовій та звичаєвій культурі українців. Календарна, родинна та громадська обрядовість. Роль танцю в народних святах, весіллях, вечорницях та інших формах традиційної культури.	2	2	8
Тема 4. Регіональна специфіка традиційної танцювальної культури України. Історико-етнографічні регіони та їх хореографічна своєрідність. Локальні особливості танцювальної лексики, композиції та манери виконання.	2	2	7
Тема 5. Традиційна хореографія Прикарпаття. Танцювальна культура Гуцульщини, Бойківщини, Лемківщини, Покуття та Опілля.	2	2	7

Локальні особливості, традиційна лексика, музично-ритмічна організація та виконавська манера.			
Тема 6. Композиційні принципи традиційного танцю. Коло, півколо, лінія, пара, трійка, колона та інші форми. Просторова організація, взаємодія учасників, імпровізаційність.	2		5
Тема 7. Методи фіксації та дослідження автентичного танцю. Польові дослідження, спостереження, інтерв'ювання, відеофіксація, нотування та опис танцювального матеріалу.	3		5
Тема 8. Фольклорно-хореографічні джерела та архівні матеріали. Робота з етнографічними описами, збірниками, фото-, аудіо- та відеоматеріалами. Критерії достовірності джерел.	2	4	5
Тема 9. Практикум з реконструкції автентичного танцювального матеріалу. Відтворення регіональних особливостей лексики, композиції, музично-ритмічної структури та манери виконання.	2		10
Тема 10. Авторський дослідницько-творчий проєкт на основі автентичного танцю. Пошук і аналіз джерел, обґрунтування регіональної специфіки, реконструкція та презентація хореографічного матеріалу.	2		8
Всього:	**20**	**10**	**60**
Система оцінювання навчальної дисципліни			
Загальна система оцінювання курсу	Лекції – 5 балів Практичне заняття – 55 балів Самостійна робота – 10 балів		

	Залік – 30 балів
Умови допуску до підсумкового контролю	До складання заліку допускаються студенти, які за результатом змістового модуля набрали не менше як 25 балів.

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для заліку
90 – 100	**A**	зараховано
80 – 89	**B**	
70 – 79	**C**	
60 – 69	**D**	
50 – 59	**E**	
26 – 49	**FX**	не зараховано з можливістю повторного складання
0-25	**F**	не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

Політика навчальної дисципліни

Політика курсу ґрунтується на принципах академічної доброчесності, взаємоповаги, професійної етики, творчої свободи, відповідального ставлення до культурної спадщини та достовірного використання фольклорно-хореографічних джерел.

Здобувачі освіти зобов’язані систематично відвідувати навчальні заняття, брати активну участь у лекційній, практичній, дослідницькій та творчій роботі, своєчасно виконувати індивідуальні й групові завдання та дотримуватися встановлених термінів їх подання.

Під час роботи з автентичним танцювальним матеріалом здобувачі повинні критично ставитися до джерел, розрізняти достовірний фольклорний матеріал, реконструкцію, сценічну стилізацію та авторську інтерпретацію. Використання хореографічних, музичних, етнографічних, відео- та інших матеріалів здійснюється з обов’язковим зазначенням їх походження та авторства.

Особлива увага приділяється дотриманню принципів академічної доброчесності. Недопустимими є плагіат, привласнення авторства, фальсифікація або вигадування польових та архівних матеріалів, некоректне цитування джерел, а також подання чужих дослідницьких чи творчих результатів як власних.

У процесі реконструкції та сценічної інтерпретації традиційної хореографії здобувачі мають виявляти повагу до культурного контексту танцю, його регіональної специфіки, традиційної манери виконання та носіїв культурної традиції. Не допускається довільне спотворення або використання

традиційного матеріалу без розуміння його культурного та обрядового значення.

Пропущені заняття підлягають відпрацюванню відповідно до визначеного викладачем порядку. Невиконані або несвоєчасно виконані завдання оцінюються відповідно до критеріїв, передбачених робочою програмою навчальної дисципліни.

Оцінювання результатів навчання здійснюється об'єктивно, прозоро та відповідно до визначених критеріїв. Під час оцінювання враховуються якість дослідницької роботи, достовірність використаних джерел, рівень практичного опрацювання матеріалу, аргументованість висновків, самостійність та професійність виконання завдань.

Учасники освітнього процесу дотримуються принципів толерантності, недискримінації та поваги до різних наукових і творчих позицій. Практична робота з танцювальним матеріалом здійснюється з дотриманням правил безпеки, професійної етики та бережливого ставлення до навчального обладнання, костюмів і реквізиту.

Викладач забезпечує методичний супровід дослідницької та практичної роботи, сприяє самостійності здобувачів, заохочує критичне осмислення традиційної хореографії та створює умови для її професійного вивчення, збереження й актуалізації.

Рекомендована література

Основна:

1. Бігус О. О. Народно-сценічна хореографія Прикарпатського регіону: монографія. Київ: Ліра-К, 2015.182 с.
2. Бойко О. С. Художній образ в українському народно-сценічному танці : монографія. Київ : Ліра-К, 2020. 204 с.
3. Вернигор Ю. В., Досенко Є. // І.Павло Вірський. Життєвий та творчий шлях, 2012. 320с.
4. Гарасимчук Р. Народні танці українців Карпат. Кн. 1: Гуцульські танці / Ін-т народознавства НАН України. Львів, 2008. 608 с.
5. Гарасимчук Р. Народні танці українців Карпат. Кн 2: Бойківські і лемківські танці / Ін-т народознавства НАН України. Львів, 2008. 318 с.
6. Голдрич О. С. Танцюймо разом: танці з репертуару народних ансамблів вишів м. Львова: «Черемош», «Полонина», «Підгір'я». Львів : Сполом, 2006. 288 с.
7. Голдрич О. С. Хореографія : посібник з основ хореографічного мистецтва та композиції танцю. Вид. 2-ге, допов. Львів : Сполом, 2006. 172 с.
8. Верховинець В. Теорія українського народного танцю. Київ: Музична Україна.
9. Зайцев Є. Основи народно-сценічного танцю. Вінниця, 2007.
10. Зайцев Є.В., Колесниченко Ю.В. Основи народно-сценічного танцю. Навчальний посібник для вищих навчальних закладів культури і мистецтв I-V рівнів акредитації/Видання друге, доопрацьоване і доповнене/ - Вінниця НОВА КНИГА, 2007 – 416с.
11. Зубатов С. Л. Танцювальні композиції та етюди українських народних

танців: навч. посібн. Київ : Видавництво Ліра-К, 2021. 376 с.
12. Квецко О. Я. Хореографічна культура бойків на Прикарпатті кінця ХХ – початку ХХІ століть : дис. …канд. мистецтвознавства: 26.00.01 / Національна академія керівних кадрів культури і мистетцв, 2021. 249.
13. Климчук І. С. Українське хореографічне мистецтво 1950 – 1980-х років як чинник формування національної ідентичності: дис. …канд. мистецтвознавства: 26.00.01 / Національна академія керівних кадрів культури і мистетцв, 2021. 249.

Додаткова:
14. Колесніченко Ю. В. Українське намисто. Десять українських танців : зб. хореограф. Творів і муз. Додатком. Вінниця : Нова Книга, 2014. 272 с.
15. Колногузенко Б. М. Види мистецтва та хореографії. Харків : ХДАК, 2009.140 с.
16. Колногузенко Б. М. Заповіт. Харків : ХДАК, 2010. 21 с.
17. Колногузенко Б. М. Методика роботи з хореографічним колективом. Ч. 1: Хореографічна робота з дітьми : навч. посіб. Харків : ХДАК, 2005. 153 с.
18. Колногузенко Б. М. Хореографічне мистецтво. Харків : ХДАК, 2008. 224 с.
19. Колосок О. П. Майстри народно-сценічного танцю :и біографічний довідник. Київ : ДАКККіМ, 2008. 116 с.
20. Кривохижа А. Гармонія танцю. Кіровоград, 2006.
21. Кривохижа А. М. Гармонія танцю : метод. посіб. Кіровоград : РВЦ КДПУ ім. В. Винниченка, 2003. 100 с.
22. Легка С. А. Українська народна хореографічна культура ХХ століття : дис. … канд. істор. наук: 17.00.01 / Київський національний університет культури і мистецтв, 2003. 173 с.
23. Литвиненко В. А. Зразки народної хореографії : підручник. Київ : Альтерпрпес, 2007. 468 с.
24. Марусик Н., Стасько Б. Митці народної хореографії Прикарпаття : навч.-метод. посіб. Івано-Франківськ : Видавничо-дизайнерський відділ «Плай» ЦІТ, 2009. 164 с.
25. Потапчук Т., Марусик Н., Розгоній Н. Змістовий компонент хореографічної підготовки здобувачів вищої освіти на сучасному етапі. «Вісник науки та освіти (Серія «Філологія», Серія «Педагогіка», Серія «Соціологія», Серія «Культура і мистецтво», Серія «Історія та археологія»)»: журнал. 2024. № 9(27) 2024. С.1400-1407. (1408 с.)
26. Стандарт вищої освіти за спеціальністю 024 Хореографія другого (магістерського) рівня / Міністерства освіти і науки України. Київ, 2020.15 с.
27. Туягіна Наталія. Мирослав Вантух і ансамбль Вірського. Національна легенда українського танцю. - Київ : Мазур Андрій Володимирович, 2023. - 96 с.
28. Harasymczuk R. Tance Huculskie. Lwów, 1939. 304 s.
29. Harasymczuk Roman: tance huculskie [Гуцульські танці]. Prace etnograficzne [Етнографічні праці]. Lwów : Towarzystwo Ludoznawcze, 1939. T. 5. 186 p.

30. Klymasz R. Ukrainian Folksongs from the Prairies. Canadian Institute of Ukrainian Studies Press University of Alberta. Canada, 1992. 180 p.
31. Kvetsko O. Retrospective analysis dance Bojko in the Carpathian region in the context of Ukrainian choreographic culture. Europen Journal of Arts, Austria. Vienna, 2017. №1. P. 76–79.
32. Kvetsko O., Havelia O. Folklore as the primary of forming the boiko's dance. Europen Journal of Arts, Austria. Vienna, 2020. №1. P. 162–165.
33. Nahachewsky A. Ukrainian dance: a Cross-Cultural Approach / Labrary of Congress Cataloguing- in- Publication Data. United States of America, 2012. 275 p.

Викладач : **Наталія Розгоній, доцент**